

jihomoravský kraj

Podmínky 13. ročníku Malířské soutěže pro děti a mládež

Jihomoravský kraj v zájmu podpory regionálního cítění a povědomí mladé generace o historii a přírodě pro školní rok 2023/2024 vyhlašuje 13. ročník Malířské soutěže pro děti a mládež Čarovné barvy země

Cílem soutěže je podpořit tvůrčí potenciál žáků a studentů a rozvíjet jejich výtvarnou (především malířskou) tvořivost v úzké spojitosti s prostředím, v němž žijí. Soutěž je pokračováním projektu „Malujeme barvami země“, který byl v česko-rakouské spolupráci uspořádán v letech 2009/2010 a 2010/2011. Těchto ročníků se zúčastnilo celkem 600 žáků a studentů 30 základních a středních škol. Na projekt navázala od školního roku 2011/2012 soutěž pojmenovaná Čarovné barvy země.

Předmět soutěže:

Předmětem soutěže jsou **kolektivní malířská díla** dětí a mládeže vytvořená přírodními jílly a z přírodních materiálů bez použití syntetických a jiných umělých barev a pojidel.

Přihlásit se mohou děti, žáci a studenti ve věku do 19 let (do 30 let v případě V. kategorie) nejen z České republiky, ale i z příhraničních částí zahraničních sousedů (Slovensko, Rakousko). V rámci soutěže proběhnou semináře a školení pro žáky i pedagogy k práci se speciálními výtvarnými technikami malby přírodními jílly a k pravidlům a specifikaci soutěže.

Organizace soutěže:

Vyhlašovatelem soutěže je Jihomoravský kraj (dále jen „vyhlašovatel“). Soutěž odborně a organizačně zajišťuje Masarykovo muzeum v Hodoníně, příspěvková organizace prostřednictvím své pobočky Slovanského hradiště v Mikulčicích, národní kulturní památky (dále jen „organizátor“). Na soutěži se mohou podílet další spoluorganizátoři.

Účastník soutěže:

Účastníkem soutěže mohou být autorské kolektivy nejméně tří, nejvýše však pěti žáků odpovídajících věkem dané kategorii, reprezentující pod vedením svého pedagoga mateřskou, základní nebo střední školu, případně základní uměleckou, speciální či praktickou školu, centrum rehabilitace. Organizátor může udělit výjimku v počtu členů jednotlivých kolektivů zejména u V. věkové kategorie, která je určena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Mateřskou, základní či střední školu může reprezentovat za V. kategorii také skupina žáků začleněných do klasické školy na základě inkluze.

Věkové kategorie soutěže a témata

Pro témata 13. ročníku jsme se inspirovali podzemním světem: od zvířat přes lidské podzemní stavby až po historii archeologie s přihlédnutím k 70. výročí objevení lokality Mikulčice-Valy (1954 - 2024).

I. kategorie (4 až 6 let)

téma: Pod zemí: Život krtka

II. kategorie (7 až 11 let)

téma: Pod zemí: Zvířata a jejich doupata

III. kategorie (12 až 15 let)

téma: Pod zemí: Stavby člověka

IV. kategorie (16 až 19 let)

téma: Historie pod zemí: Objevení lokality Mikulčice-Valy 1954

V. kategorie (6 až 30 let, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami)

téma: Vykopat pirátský poklad

V případě žádosti pedagoga je možné zúčastnit se vyšší věkové kategorie, než odpovídá věku soutěžících.

Anotace témat kategorií

I. kategorie – Pod zemí: Život krtka

Všichni známe krtečka z pohádky. Ale jak žijí opravdoví krtci? Nejen, že téměř celý život stráví pod zemí, ale také o samotě. Na svém území jiného krtka nesnesou. Jejich chodby jsou opravdu velmi dlouhé. Ty, které jsou těsně pod povrchem, jsou plné života, slouží pro hledání potravy (hlavně žížal a ponrav). V chodbách najdeme také hnízdo vystlané suchou trávou a listím, které slouží jako „ložnice“ i „pokojíček pro mláďata“. Dalším zajímavým místem je spižírna, kde si krtěk ukládá nakousnuté, ale stále živé žížaly. V zimě se krtci pohybují v níže položených chodbách.

Děti mají za úkol povídat si o životě krtka a inspirovat se tak pro tvorbu svých obrázků.

II. kategorie – Pod zemí: Zvířata a jejich doupata

Snad v každém koutku světa jsou podzemní úkryty, které využívají nesčetná zvířata. Nory jim zajišťují útočiště před šelmami, zimou nebo horkem, mohou ale sloužit i jako spíže. Existují druhy, které pod zemí tráví celý život, jiné se v norách ukrývají pouze kvůli rození a krmení mladých. Některé si vytvářejí i komplikovanější systémy podzemních chodeb, jiné naopak jednoduché, malé skuliny. Další zase využívají nory, které vybudovali jiní živočichové. Toto jsou některá zvířata žijící u nás, která si hloubí nory. Jsou to jak hlodavci (norník rudý, sysel, bobr, ondatra, nutrie aj.), ze zajícůvů jen divoký králík (zajíc „sedí jen ve své jamce“), šelmy (lasice, jezevec, vydra a další), ale třeba i někteří ptáci (např. ledňáček, vlha) nebo dokonce i žáby (ropucha, blatnice aj.).

Děti mají za úkol vyhledat si zvířata z naší přírody, která hloubí doupata, v knihách, nebo na internetu. Povídat si o nich a o způsobu, jak své nory hloubí, a co v nich dělají. Téma pak zpracovat v soutěžním obraze.

III. kategorie – Pod zemí: Stavby člověka

Co všechno staví moderní člověk pod povrchem země? Pod městy vedou kilometry kabelů a trubek, bez kterých se dnes neobejdeme. Jsou to plynovody a plynové nádrže, vodovodní a teplovodní trubky, potrubí pro odpadní vody, elektrické, telefonní, síťové a optické kabely. Většina domů má pevné základy, sklepy a suterénní místnosti zahloubené hluboko v zemi, fenoménem jsou rozsáhlé podzemní garáže velkých měst. Lidskou činností s pomocí razících strojů vznikají také pozoruhodné tunely pro silnice a železnice. Důležité pro dopravu ve velkých městech jsou tunely metra. U nás metrem disponuje pouze hlavní město Praha, kde byla první trasa zprovozněna před padesát lety a od té doby se trasy stále rozšiřují a modernizují, výstavba pokračuje dál.

Žáci mají za úkol přemýšlet nad podzemními stavbami člověka a inspirovat se jimi pro tvorbu soutěžních obrazů.

IV. kategorie - Historie pod zemí: Objevení lokality Mikulčice-Valy 1954

Archeologové zkoumají historii lidstva na základě pozůstatků uchovaných v zemi. Jsou to jediné zdroje poznání minulosti zvláště té bez písemných pramenů. To platí i o lokalitě Mikulčice-Valy. Toto důležité centrum Velké Moravy bylo objeveno v roce 1954. Ve vzpomínkách hovoří pan profesor Josef Poulík, vedoucí Archeologického ústavu Československé akademie věd v Brně, takto: „Již pět let pracovali archeologové na výzkumech raného středověku ve Starém Městě u Uherského Hradiště, na Starých Zámcích u Líšně, na Hradišti nad Znojmem, pod Pavlovskými vrchy na soutoku Svatky s Dyjí, a nikdo ještě nepomyslel na Mikulčice.“ Příčinou bylo nepřesné, pozdní datování Mikulčic. Impulsem k návštěvě lokality se stal až zvací dopis mikulčického řídícího učitele. Konečně dne 16. srpna 1954 archeologové přijeli a zkonstatovali „dobře viditelné opevnění valů“ a na políčkách po sklizni v humusovité půdě „plno zvířecích kostí a střepů, zdobených vlnicemi“, ale i několik rozsáhlých ploch, kde bylo mnoho malty, omítek a drobného kamení. Ještě téhož roku v září byla odkryta první plocha, kde bylo zachyceno několik hrobů s kostrami a nároží stavby s vnější hlazenou omítkou. Díky tomuto objevu nebyla na lokalitě zahájena hluboká orba, která by mnoho pozůstatků staveb a předmětů historické hodnoty nenávratně zničila. Výzkum se rozběhl na velké ploše a postupně bylo objeveno deset kamenných staveb, z toho devět kostelů a rozsáhlá bohatá pohřebiště z období 9. století. Nálezy zahrnují také krásné velkomoravské šperky, zbraně a mnoho dalších předmětů.

V. kategorie – Vykopat pirátský poklad

Malý kluk cestou do školy našel starý rezavý klíč. Kde se tu vzal? Od čeho je? Určitě od pirátské truhly plné zlata nebo diamantů nebo bambítek. Určitě je tak velká, že by ani víko nemohl otevřít. A určitě po ní pátrají všichni piráti světa. Byla zakopaná na tom nejtajnějším místě, které se neprozrazuje. Byl to ostrov v pustém moři nebo skalní jeskyně v české vrchovině?

Mladí malíři malují, místo, kde se truhla nachází, truhlu a poklad v ní ukrytý. Mohou nakreslit také nálezce nebo klíč, kterým se truhla odemyká.

Harmonogram soutěže:

1. **do konce října 2023** - vyhlášení 13. ročníku soutěže Jihomoravským krajem.
2. **do 30. 1. 2024** – poskytování telefonických a emailových konzultací k soutěži, účasti v ní a jejích podmínkách a pravidlech pracovníkem organizátora soutěže.
3. **do 31. 1. 2024** – termín pro odeslání závazných přihlášek škol do soutěže.
4. **od 1. 11. 2023 do 28. 2. 2024** - uspořádání odborných seminářů pro pedagogy vedených pracovníkem organizátora soutěže ve spolupráci s přizvanými lektory a organizace besed za možné účasti člena odborné poroty. Tématem besed a náplní seminářů je propagace soutěže, práce s výtvarnými prostředky a typickými technikami nebo vlastivědné téma specifické pro danou soutěžní kategorii. Semináře se mohou opakovaně zúčastnit také ti pedagogové, kteří již mají se soutěží zkušenosti a semináře se už v minulosti účastnili.
5. **od 1. 2. do 31. 3. 2024** - besedy s žáky o vlastivědných tématech, výtvarné technice a programech Slovanského hradiště v Mikulčicích.
6. **do 19. 4. 2024** - termín pro vyplnění a odeslání elektronického formuláře popisků a anotací k jednotlivým soutěžním dílům. Formulář bude zveřejněn na internetových stránkách organizátora soutěže www.masaryk.info. Tímto aktem soutěžící instituce přihlašují jednotlivé obrazy a jejich autory do soutěže.
7. **do 3. 5. 2024** - termín odevzdání soutěžních děl formou svozu (organizaci svozu zajistí organizátor soutěže).
8. **do 30. 5. 2024** - hodnocení děl porotou.
9. **dne 13. 6. 2024** - vyhlášení výsledků v areálu Slovanského hradiště v Mikulčicích.

Přihlášení do soutěže:

Závaznou přihlášku k účasti v soutěži podává za autorský tým pedagog prostřednictvím školy do **31. 1. 2024** organizátorovi soutěže. Přihlásit se je možné pouze elektronicky, formulář přihlášky bude zveřejněn na webových stránkách organizátora soutěže www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/. Přihlášky budou obratem potvrzeny a číslovány podle data přijetí. Maximální počet přihlášených škol do všech kategorií je 38. Organizátor si vyhrazuje právo určit maximální počet prací v jednotlivých kategoriích. Celkový maximální počet prací je z kapacitních a organizačních důvodů 120. V případě naplnění kapacity soutěže si organizátor vyhrazuje právo

ukončit sběr přihlášek dříve a tuto skutečnost zveřejní na internetových stránkách www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/.

V případě účasti pouze dvou škol v dané kategorii je organizátor oprávněn hodnocení kategorie zrušit.

Odborná příprava a materiální podpora:

Organizátor soutěže uspořádá pro pedagogy a žáky odborné školení ve výtvarných technikách práce s barevnými jíly.

Organizátor soutěže poskytne na základě přihlášky škole (pedagogovi) zdarma přiměřené množství jílovitých barev v 8 odstínech (bílá, žlutá, oranžová, modrá, zelená, šedočerná, červená a hnědá) v balíčcích o hmotnosti 500 g.

Organizátor soutěže zajistí svoz obrazů, stanoví termín a dohodne místa převzetí obrazů, jejich shromáždění, či uložení v termínu do 3. 5. 2024. Harmonogram v předstihu oznámí soutěžním kolektivům budoucích půjčitelů. Pracovníci organizátora (vypůjčitele) připraví předávací protokoly a smlouvy o roční výpůjčce děl. Odpovědný pedagog každé dílo opatří popiskem, který je totožný s elektronicky vyplněným formulářem již zasláným organizátorům soutěže. Vzdálenější soutěžící mohou být vyzváni po vzájemné dohodě k doručení děl na adresu vypůjčitele (Slovanské hradiště v Mikulčicích, 696 19 Mikulčice 738 – Valy) na vlastní náklady.

Organizátor soutěže umožní půjčiteli v období duben-srpen 2025 vyzvednutí obrazů na Slovanském hradišti v Mikulčicích dle Zásad spolupráce vztahujících se ke Smlouvě o bezplatné výpůjčce SHM-13/2024. Školám, které přivezou nebo si vyzvednou obrazy na Slovanském hradišti v Mikulčicích, organizátor umožní volný vstup do expozic a areálu hradiště pro soutěžící z dané školy.

Rozsah, charakter a adjustace soutěžních malířských děl:

- a) jedna škola může přihlásit do jedné kategorie maximálně tři soutěžní díla,
- b) díla musí být malována na plátno na pevném rámu nebo na podobný podklad min. velikosti 30x30 cm a max. velikosti 100x70 cm,
- c) díla (**malba jíly**) mohou být doplněna různými přírodninami (hlína, kamínky, semena, květy apod.), jejichž fixace na podkladu musí být pevná a nesmí být provedena průmyslovými lepidly; organizátor soutěže nenese zodpovědnost za drobná poškození obrazů odpadnutím nedostatečně připevněných přírodnin,

d) hotová díla musí mít pevný rám či jinou konstrukci opatřenou háčky či ozubenými úchytkami, nejméně dvěma (podle velikosti a hmotnosti obrazu), umožňujícími instalaci prací na výstavách aj. prezentacích,

e) do soutěže předaná díla musí být ze zadní strany opatřena popiskem s anotací díla.

Při nesplnění některé z těchto podmínek si organizátor vyhrazuje právo odmítnout převzetí či zařazení díla do soutěže.

Porota soutěže:

Odborná porota má 5 členů a jmenuje ji vyhlašovatel soutěže. V čele poroty stojí předseda volený při první společné schůzce poroty s organizátory.

Vyhlašovatel také jmenuje jednoho nebo více porotců - náhradníků pro případ, že by se některý ze jmenovaných porotců nemohl zúčastnit hodnocení prací.

Z důvodu střetu zájmů nemůže být porotcem (nebo náhradníkem) jmenován zaměstnanec školy přihlášené do daného ročníku soutěže.

Za práci v porotě náleží porotci finanční odměna.

Informace k hodnocení soutěžních prací porotcům dodají pracovníci organizátora.

Předseda poroty napíše písemnou zprávu z hodnocení děl soutěže, která bude uveřejněna v katalogu malířských prací vydaném k danému ročníku soutěže.

Hodnocení soutěžních děl:

Porota hodnotí soutěžní malířská díla a navrhuje vyhlašovateli soutěže jejich ocenění. Soutěžní díla jsou porotě předkládána anonymně. Při hodnocení každý porotce disponuje celkem 30 body (za každou hodnocenou oblast 5 bodů), jež může maximálně jednomu dílu udělit.

Porotce u malířských děl hodnotí:

- a) zasazení do tématu dané kategorie
- b) originalitu, kreativitu, myšlenku
- c) rozsah užití dané techniky – malba barevnými jílly
- d) kvalitu práce s barevnými jílly a přírodním materiálem
- e) čistotu použitého materiálu – práce pouze s přírodními materiály
- f) celkový dojem

O konečném pořadí díla rozhoduje získaný počet bodů od všech porotců, čím vyšší počet bodů dílo obdrží, tím vyšší pozici v celkovém pořadí zaujme. V případě, že stejný počet bodů získá několik děl, je pořadí stanoveno v první fázi po vzájemné dohodě porotců. Pokud nedojde k dohodě porotců, rozhoduje ve druhé fázi o konečném pořadí předseda poroty.

Výsledky soutěže schvaluje vyhlašovatel, tj. Jihomoravský kraj.

Ocenění:

Ocenění vítězným kolektivům budou předána zástupci vyhlašovatele během slavnostního vyhlášení v Mikulčicích. V každé kategorii budou oceněna 3 díla.

Oceněními udělovanými nejlepším 3 dílům v každé kategorii jsou věcné ceny.

Organizátor soutěže oznámí v den vyhlášení také vítěze ceny publika - jedno dílo ze všech kategorií s největším počtem hlasů odevzdaných účastníky slavnostního vyhlášení.

Vyhlašovatel má právo udělit na návrh poroty čestná ocenění vybraným soutěžícím kolektivům.

Oceněná soutěžní malířská díla a případně další díla vybraná vyhlašovatelem nebo organizátorem soutěže budou publikována dle možností vyhlašovatele nebo organizátora soutěže. Všechna díla budou představena při slavnostním vyhlášení výsledků soutěže v Mikulčicích. Nejlepší díla budou vystavena v Brně a na dalších místech Jihomoravského kraje v rámci putovní výstavy. V případě zájmu škol přihlášených do soutěže může být putovní výstava po dohodě instalována v prostorách kterékoli z nich, popřípadě v prostorách jiných spřátelených subjektů.

Závěrečná ustanovení:

Proti rozhodnutí vyhlašovatele není odvolání.

Kontakt:

Podmínky soutěže, přihlášky do soutěže a přihlášky děl jsou k dispozici na adrese www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/1192/ a na www.jmk.cz/content/10783.